

Leszek Pawelski

Doniosły jubileusz

Kultura i Edukacja nr 1, 184-187

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOMUNIKAT SPECJALNY

Leszek Pawelski

DONIOSŁY JUBILEUSZ

Rok 2007 to szczególny rok w życiu Profesora Kazimierza Denka, to czas pięknego jubileuszu, którego można by życzyć każdemu polskiemu uczonemu – 75-lecia urodzin i 50-lecia pracy naukowej. *Omnia tempus habent – Wszystko ma swój czas* – głosił prof. dr hab. Janusz Gnitecki, doktorant i współpracownik Profesora Kazimierza Denka w swoim wystąpieniu poświęconym życiu i działalności Jubilata. Chwile te, ten swój czas, przeżywał Profesor podczas konferencji naukowej „Ewaluacja i innowacje w edukacji nauczycieli” w podkaliszkim Russowie w dniach 14–16 listopada 2007 r.

Profesor zwyczajny doktor habilitowany, doktor honoris causa Kazimierz Denek to wspaniała postać wśród polskich pedagogów. Urodził się 12 listopada 1932 r. w Krzemieńcu. Po zakończeniu II wojny światowej losy zanosły Go do Poznania i z Wielkopolską związał resztę swego życia, a Poznań stał się Jego najbliższym sercu miastem. Od początku swej kariery pedagogicznej związał się z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tu uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w 1965 r., habilitację w 1972 r., tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego w 1980 r. i profesora zwyczajnego w 1989 r.¹

Ogromny szacunek i podziw budzi twórczość naukowa Profesora. Kazimierz Denek opublikował 1308 prac, w tym, 33 autorskie opracowania zwarte, 14 współautorskich prac zwartych, 34 prace pod redakcją, 140 studiów, 690 artykułów, 142 recenzje i 235 innych opracowań, a także 112 recenzji wydawniczych. Opiniował

¹ J. Gnitecki, *Życie twórcze, zaangażowane, nastawione na zmianę i edukacyjny dialog. Profesor Kazimierz Denek jako poszukujący teoretyk i transformatywny praktyk edukacji. W siedemdziesięciolecie urodzin Dostojnego Jubilata* [w:] *Ewaluacja i innowacje w edukacji nauczycieli*, J. Grześ (red.), Kalisz 2007, s. 17.

osiągnięcia 42 samodzielnych pracowników naukowych w przewodach profesorskich, recenzował 35 prac habilitacyjnych i 77 doktorskich, wypromował 23 doktorów i ponad 400 magistrów. Jego publikacje ukazały się w języku polskim, rosyjskim, ukraińskim, białoruskim, słowackim, czeskim, niemieckim, włoskim, francuskim, angielskim i hiszpańskim².

Tak ogromny dorobek naukowy stawia Profesora Kazimierza Denka w pierwszym szeregu polskich pedagogów. Jednakże pedagogika to jedna z wielu pasji, jakim poświęca się Jubilat w swoim aktywnym życiu. Drugą, równie ukochaną dziedziną działalności, jest turystyka. Połączył umiejętnie poszukiwania pedagogiczne z aktywnym uprawianiem turystyki. Powiązał ściśle pedagogikę i turystykę, znajdując w tym konkordancie wspólny sposób przedłużania pracy szkolnej i działalności pozaszkolnej uczniów. Opublikował w tej dziedzinie 327 prac, co stanowi przebogate źródło wiedzy z zakresu teorii, metodyki, praktyki i organizacji zajęć turystycznych. Obecnie każdy nowowstępujący do zawodu nauczyciel powinien zapoznać się z tą bogatą twórczością Profesora, która pozwoli na umiejętne organizowanie czasu wolnego uczniów, zwłaszcza z małych miasteczek i wsi.

Profesor Kazimierz Denek jest niestrudzonym popularyzatorem wiedzy i nauki w środowisku akademickim. Wyznaje zasadę, że dzielenie się swoją wiedzą jest najlepszym sposobem na rozwój naukowy nauczycieli akademickich. Osobiście bierze udział w niezliczonych konferencjach, seminariach, konwersatoriach i zjazdach, na których prezentuje swoje najnowsze osiągnięcia i przemyślenia, ale też jest świetnym organizatorem konferencji naukowych, z których Seminarium Tatrzańskie wrosło na stałe w krajobraz polskiej nauki. Seminarium doczekało się wielu wspaniałych publikacji pokonferencyjnych, a także ogromnej liczby chętnych, pragnących osobiście wziąć udział w pracach podczas sesji plenarnych. Seminaria te połączone są oczywiście z popularyzacją regionu Tatr, a wycieczki do ukochanych przez Jubilata miejsc to stały rytuał seminarium.

Kolejną, jakże ważną dziedziną pedagogicznych badań, jest kształcenie nauczycieli. Profesor przywiązuje ogromną wagę do efektywnego kształcenia i doskonalenia kadr pedagogicznych w Polsce. Prawie 200 prac dotyczy szeroko pojętej problematyki nauczyciela w systemie edukacji. Najlepszym jednak sposobem na wykształcenie dobrego nauczyciela jest własny przykład. Wokół Profesora zawsze znajduje się spore grono współpracowników, uczniów, doktorantów, magistrantów, studentów. Korzystają z ogromnej wiedzy Profesora, a przede wszystkim „nasiąkają” atmosferą dobrej roboty, potrzebą doskonalenia, chęcią pracy w grupie.

² Ibidem, s. 17–18.

Na pierwszej linii „frontu” znajdowaliśmy Profesora Kazimierza Denka w okresie przemian szkolnych. Jego prace przyczyniały się zawsze do efektywniejszych przemian w polskiej edukacji. Pracował w wielu zespołach opiniujących, weryfikujących i wytyczających przyszłość polskiej szkoły. Zdanie i opinie Profesora zawsze były wnikliwie analizowane, choć nie zawsze realizowane w praktyce.

Niewątpliwie, konferencja w Russowie, 200 m od dworku Marii Dąbrowskiej, który uczestnicy konferencji oczywiście zwiedzili i zapoznali się z życiem i twórczością pisarki, mogła usatysfakcjonować Jubilata. Wśród ponad 80 uczestników obrad na sali zasiadło 33 profesorów, ponad 40 doktorów i praktyków – nauczycieli. Reprezentowali oni ośrodki akademickie z wielu regionów Polski – od Szczecina do Lublina i od Białegostoku do Wrocławia. Wystąpienia uczestników obrad poprzedzały życzenia i ciepłe słowa kierowane w stronę Jubilata. Warte podkreślenia jest również to, że w publikacji, będącej owocem konferencji, wszyscy autorzy wielokrotnie cytowali prace Profesora Kazimierza Denka, co wskazuje na ogromny potencjał Jubilata, biorąc pod uwagę fakt, że w książce artykuły swe zamieściło 61 autorów.

Vir bonus semper tiro (Człowiek porządny zachowuje zawsze młodość ducha, zawsze się uczy), *Natura cupiditatem ingenuit homini veri videndi* (Natura wszczepliła człowiekowi pragnienie poznania prawdy)³. Te łacińskie sentencje przylgnęły do Profesora i trwają w nim oraz wytyczają kierunki badań i pedagogicznych dokonań. Przykładem realizacji tej pierwszej maksymy jest fakt, że po uzyskaniu tytułu profesora nadzwyczajnego Kazimierz Denek opublikował 532 prace. Ciągła praca nad sobą, permanentne badania własne, intensywna lektura literatury przedmiotu, aktywne uczestnictwo w życiu Instytutu i towarzystw, których Jubilat jest członkiem, są dowodem na prawdziwość drugiej sentencji. Wokół nich Nauczyciel Nauczycieli trwa, działa, funkcjonuje, nimi żyje i dla nich poświęca swój wysiłek umysłowy i fizyczny.

Jubileusze są okazją do spotkania się wśród najbliższych. Takim Gronem okazali się również uczestnicy Konferencji w Russowie. W swoich wystąpieniach podkreślali nie tylko doniosłe walory naukowe Profesora, ale większość z prezentujących referaty przypominała chwile w swoim życiu, w których rada, pomoc, wsparcie, czasami twórcza krytyka pomagała przezwyciężyć słabości, pokonywać chwile załamania po to, by wkrótce kroczyć obraną drogą z jeszcze większym zapalem do pracy. Nic więc dziwnego, że podczas uroczystej kolacji był tort w kształcie otwartej księgi, który Jubilat sprawnie i sprawiedliwie dzielił wśród obecnych. Poznać można było kolejne walory Profesora – humor, dowcip, wspaniałe tańce, znajomość piosenek, nie tylko turystycznych.

³ Ibidem, s. 15.

Godna jubileuszu okazała siê równieŝ czêŝ merytoryczna konferencji. Tematyka dotyczyła szerokiego spektrum problematyki kszałcenia i doskonalenia nauczycieli:

- innowacyjności w pracy nauczyciela,
- etos nauczyciela w XXI wieku,
- jakoŝ kszałcenia nauczycieli,
- kompetencje moralne pedagogów,
- nauczyciel w obliczu edukacji jutra,
- kompetencje nauczycieli i ich kszałtowanie,
- ewaluacja w edukacji nauczycieli,
- systemy wartoŝci w edukacji nauczycieli.

W wygłoszonych referatach przedstawiciele wielu oŝrodków naukowych prezentowali wyniki swoich najnowszych badań, przemyŝleń, studiów, padały propozycje nowatorskich rozwiązań, m.in. nowe rozwiązanie problemu awansu zawodowego nauczycieli. Głoszone tezy były oryginalnymi, nigdzie dotąd nie prezentowanymi poglądami. Wzbudzały zainteresowanie i pobudzały do gorących dyskusji w kularach konferencji, gdzie wymieniano poglądy bez zwyczajowej sztampy i patosu. Dyskusje te stanowiły jedne z najcenniejszych osiágniêć konferencji, poza dwoma tomami referatów bardzo ładnie edytorsko wydanych przez organizatorów pod naukową redakcją prof. dr hab. Jana Grzesiaka.

Wŝród gloszonych referatów najbardziej interesujące były opracowania prof. zw. dr. hab. dr. h.c. Kazimierza Denka – „W krêgu ewaluacji i innowacji w edukacji nauczycieli”, prof. dr hab. Jolanty Szempruch – „Działania innowacyjne nauczyciela warunkiem doskonalenia i rozwoju szkoły”, prof. zw. dr. hab. Czesława Banacha – „Nauczyciel naszych oczekiwań i potrzeb od a do ŝ”, prof. zw. dr. hab. Bronisława Siemienieckiego – „Pedagogika medialna w kszałceniu nauczycieli”, prof. zw. dr. hab. Kazimierza Wenty – „Osobowoŝciowe walory nauczyciela i uczenia a jakoŝ kszałcenia”, prof. dr. hab. Włodzimierza Goriszowskiego - „Mazatlańskie reminiscencje”, prof. zw. dr. hab. Kazimierza Źegnałka – „Dylematy i kontrowersje wokół kszałcenia nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej”.

Konferencjê zwyczajowo zakończyły podsumowania, ale najserdeczniejsze słowa do zebranych skierował sam Jubilat – prof. zw. dr. hab. dr. h.c. Kazimierz Denek. Wyraził ze wzruszeniem swoją wdziêcznoŝć za trud włożony w przygotowanie i przeprowadzenie obrad. Serdecznie dziękował za słowa uznania i gratulacje, które traktuje jako ładunek energii na kolejne lata twórczej pracy. Zebrani owacją na stojąco przyjęli słowa Profesora i... juŝ umawiali siê na kolejne twórcze obrady.

Wszyscy zaŝ przy poŝegnaniu wypowiedali ŝyczenia, które tak pięknie opisuje łacińska maksyma: *Ad multos annos Dostojny Jubilacie!*